

Quán triệt các quan điểm chỉ đạo theo tinh thần Đại hội XIV của Đảng vào công tác tư tưởng trong thời kỳ mới

Implementing the guiding viewpoints in the spirit of the 14th National Congress of the Party in ideological work in the new period

TS. LƯƠNG NGỌC VINH

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: luongvinhhvbc@gmail.com

Ngày nhận bài: 17/3/2026

Ngày phản biện: 25/4/2026

Ngày chấp nhận đăng: 20/5/2026

Chủ đề của bài viết thuộc lĩnh vực: Lý luận chính trị.

Tóm tắt: Trong Văn kiện Đại hội XIV, quan điểm chỉ đạo thể hiện sự kết tinh trí tuệ, bản lĩnh chính trị và tầm nhìn chiến lược của Đảng. Quan điểm chỉ đạo không chỉ xác định rõ mục tiêu, nguyên tắc và hướng đi của sự nghiệp đổi mới mà còn đặt ra cho công tác tư tưởng những yêu cầu mới và nhiệm vụ hết sức nặng nề. Để các quan điểm của Đảng thấm sâu vào công tác tư tưởng, trở thành nhận thức và hành động cụ thể của mỗi cấp ủy và từng cán bộ, đảng viên trong thực tiễn cần có những biện pháp quyết liệt mang tính đột phá từ tư duy, bộ máy, con người đến nội dung, phương thức tiến hành.

Từ khóa: quan điểm; Đại hội XIV; công tác tư tưởng.

Abstract: In the documents of the 14th National Congress, the guiding viewpoints represent the crystallization of the Party's intellect, political courage, and strategic vision. These viewpoints not only clearly define the goals, principles, and directions of the renovation cause but also set forth new requirements and extremely demanding tasks for ideological work. In order for the Party's viewpoints to deeply permeate ideological work and become concrete awareness and actions of each Party committee and cadre and Party member in practice, decisive and breakthrough measures are needed in terms of thinking, organizational apparatus, personnel, content, and methods of implementation.

Keywords: viewpoints; 14th National Congress; ideological work.

1. Đặt vấn đề

Sau khi Đại hội thành công, vấn đề hết sức cấp thiết là quán triệt và tổ chức đưa nghị quyết của Đảng vào cuộc sống. Việc nghiên cứu và vận dụng quan điểm chỉ đạo của Đảng đối với lĩnh vực công tác tư tưởng - “bộ phận cấu thành đặc biệt quan trọng trong toàn bộ hoạt động của Đảng” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2007) là hết sức quan trọng và cần thiết.

Việt Nam đang tiến hành công cuộc đổi mới theo con đường xã hội chủ nghĩa chưa có tiền lệ trong bối

cảnh thế giới biến động khó lường, sự tác động mạnh mẽ của không gian mạng và các thế lực thù địch đang tạo ra những thách thức chưa từng có đối với niềm tin của cán bộ, đảng viên. Trong bối cảnh đó, các quan điểm chỉ đạo trở thành điểm tựa tinh thần vững chắc đưa cách mạng Việt Nam bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Đề tài nhằm tìm kiếm giải pháp mang tính đột phá để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tư tưởng như là con đường hữu hiệu để đưa các quan

điểm của Đảng thấm sâu vào nhận thức, biến lý luận thành hành động tự giác, sáng tạo, phù hợp với đặc điểm của kỷ nguyên mới.

Trước sự biến đổi của tình hình quốc tế, trong nước và yêu cầu nhiệm vụ cách mạng, đã có nhiều nghiên cứu về công tác tư tưởng trong bối cảnh mới. Bài viết “Yêu cầu đối với công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới” (Lê Hải Bình, 2024) nhấn mạnh việc sử dụng công nghệ trong đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Cuốn sách “Công tác tư tưởng và những vấn đề đặt ra với công tác tư tưởng trong thời kỳ phát triển mới của đất nước” (Đào Duy Quát, 2025) đã hệ thống hóa cơ sở lý luận, đồng thời phân tích trực diện những thách thức phi truyền thống như sự bùng nổ của mạng xã hội, âm mưu “diễn biến hòa bình” và sự suy thoái về tư tưởng, đạo đức trong một bộ phận cán bộ, đảng viên, từ đó nhấn mạnh yêu cầu cấp thiết về việc đổi mới tư duy, hiện đại hóa phương thức và tăng cường tính chiến đấu của công tác tư tưởng. Bài viết “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác tư tưởng trong kỷ nguyên phát triển mới của đất nước” (Phạm Văn Đức, 2026). Tác giả nhấn mạnh, trước yêu cầu mới việc đổi mới phương thức lãnh đạo, nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị, đẩy mạnh tuyên truyền, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đồng thời phát huy vai trò của các tổ chức chính trị, xã hội là những giải pháp trọng yếu không chỉ là yêu cầu cấp bách mà còn là chiến lược lâu dài nhằm phát triển đất nước bền vững.

Tuy nhiên, từ sau Đại hội XIV đến nay chưa có các công trình nghiên cứu cụ thể để triển khai các quan điểm chỉ đạo của Đảng vào thực tiễn nói chung và công tác tư tưởng nói riêng. Để nhanh chóng đưa nghị quyết đi vào cuộc sống, đòi hỏi những nghiên cứu sâu hơn về phương thức chuyển hóa nghị quyết thành hành động trên từng lĩnh vực. Cái mới của đề tài là cụ thể hóa các quan điểm chỉ đạo chung của Đảng vào một lĩnh vực cụ thể là công tác tư tưởng, từ đó đóng góp những giải pháp mang tính đột phá và có tính thực tiễn cao.

2. Phương pháp nghiên cứu

Để đảm bảo tính khoa học và thuyết phục, bài viết vận dụng hệ thống phương pháp nghiên cứu liên ngành, trong đó phương pháp suy luận khách quan đóng vai trò chủ đạo. Bên cạnh đó, bài viết kết hợp

phương pháp logic và lịch sử để làm rõ sự kế thừa và phát triển của các quan điểm chỉ đạo qua các kỳ đại hội, đặc biệt là những điểm nhấn mới trong Văn kiện Đại hội XIV. Phương pháp phân tích và tổng hợp được sử dụng làm rõ nội hàm của quan điểm chỉ đạo, từ đó hệ thống hóa thành các nhóm giải pháp đồng bộ về tư duy, bộ máy, cán bộ và nội dung, phương thức. Cuối cùng, phương pháp so sánh và đối chiếu giúp làm nổi bật sự khác biệt giữa công tác tư tưởng truyền thống và yêu cầu của kỷ nguyên số.

3. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

3.1. Tinh thần cơ bản của các quan điểm chỉ đạo trong Văn kiện Đại hội XIV và mối liên hệ với công tác tư tưởng

Báo cáo chính trị tại Đại hội XIV của Đảng đã xác định 05 quan điểm chỉ đạo với nội hàm rất toàn diện, khoa học và mang tính chỉ đạo chiến lược rất cao, trong bài viết này, tác giả chỉ nêu những nội dung cốt lõi, tinh thần cơ bản có liên quan mật thiết đối với công tác tư tưởng.

3.1.1. Quan điểm thứ nhất: Kiên định và phát triển sáng tạo

Đại hội XIV khẳng định: “Kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; kiên định đường lối đổi mới; kiên định các nguyên tắc tổ chức đảng” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Quan điểm này là nền tảng, “bệ đỡ” và cũng là yêu cầu cao nhất đối với công tác tư tưởng. Theo đó, công tác tư tưởng phải làm cho cán bộ, đảng viên và nhân dân tin tưởng sâu sắc vào nền tảng tư tưởng, vào sự lãnh đạo của Đảng và thắng lợi của sự nghiệp đổi mới, luôn vững vàng trong mọi hoàn cảnh; phải làm cho mỗi người dân hiểu rằng: “kiên định” không phải là bảo thủ, trì trệ mà phải đi đôi với vận dụng và phát triển sáng tạo hệ tư tưởng của Đảng. Điều này tạo ra sự thống nhất cao trong nhận thức, tránh tình trạng dao động, ngã nghiêng trước những biến động phức tạp của tình hình thế giới và trong nước.

Để thực hiện “bốn kiên định”, công tác tư tưởng phải nâng tầm công tác tổng kết thực tiễn và nghiên cứu lý luận tìm ra bản chất và quy luật khách quan của cách mạng để Việt Nam không bị lệch hướng giữa dòng xoáy của các học thuyết chính trị phương Tây, những trào lưu tư tưởng nhất thời và từ đó tìm ra những lời giải thực tế cho các bài toán phát triển

đất nước. Khi đường lối của Đảng phản ánh đúng quy luật khách quan và đáp ứng được yêu cầu phát triển, tự thân đường lối đó đã mang sức mạnh thuyết phục. Đó chính là điểm tựa vững chắc để mọi đảng viên và người dân tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, tạo tiền đề cho sự kiên định lâu dài.

Trong kỷ nguyên của trí tuệ nhân tạo và mạng xã hội, các luồng tư tưởng sai trái không chỉ tấn công trực diện mà còn len lỏi qua các hình thức giải trí, văn hóa, xuyên tạc lịch sử một cách tinh vi, do đó, công tác tư tưởng phải chủ động bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch để tạo ra “sự miễn dịch” về tư tưởng của mỗi cán bộ, đảng viên và người dân, nhất là giới trẻ trước mọi thủ đoạn chống phá của kẻ thù.

3.1.2. Quan điểm thứ hai: Tận dụng thời cơ và xác định các trụ cột phát triển

Quan điểm nhấn mạnh việc nhận diện sớm thời cơ, vượt qua thách thức để phát triển nhanh, bền vững, đồng thời xác định rõ thứ tự ưu tiên: “Phát triển kinh tế, xã hội, bảo vệ môi trường là trung tâm; xây dựng Đảng là then chốt; phát triển văn hóa, con người là nền tảng; tăng cường quốc phòng, an ninh và đẩy mạnh đối ngoại, hội nhập quốc tế là trọng yếu, thường xuyên” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026).

Quan điểm này đòi hỏi công tác tư tưởng phải đi trước một bước để khơi thông nhận thức về thời cơ và thách thức. Trên cơ sở nắm vững tình hình tư tưởng của cán bộ, đảng viên và nhân dân làm tốt vai trò định hướng dư luận, tạo sự đồng thuận về các đột phá chiến lược như chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, đổi mới sáng tạo. Đặc biệt, việc xác định xây dựng Đảng là then chốt đòi hỏi công tác tư tưởng phải tập trung đổi mới, nâng cao hiệu quả giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cách mạng, làm cho mỗi đảng viên ý thức được trách nhiệm của mình trong guồng quay phát triển chung, từ đó biến quyết tâm chính trị thành hành động thực tế trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

3.1.3. Quan điểm thứ ba: Khơi dậy nguồn lực nội sinh và đổi mới thể chế

Đại hội XIV xác định “Khơi dậy tinh thần yêu nước, khát vọng phát triển và tự hào dân tộc. Phát huy sức mạnh con người là nguồn lực nội sinh” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Quyết liệt hoàn thiện thể chế, tháo gỡ điểm nghẽn, lấy khoa học công nghệ làm động lực chính và xác định kinh tế tư nhân

là một động lực quan trọng nhất.

Trong nhiệm kỳ này, Đảng nhấn mạnh vai trò của sức mạnh tinh thần như nguồn lực nội sinh, động lực chính của sự phát triển. Nhiệm vụ của công tác tư tưởng là phải khơi dậy sức mạnh tiềm ẩn trong mỗi con người và cả dân tộc Việt Nam, làm cho khát vọng phát triển không chỉ là khẩu hiệu mà trở thành niềm tin của mỗi người dân. Đây là chức năng truyền cảm hứng của công tác tư tưởng, thông qua tuyên truyền về những mô hình mới, cách làm hay trong chuyển đổi xanh, chuyển đổi số, cổ vũ hành động tích cực, tự giác, sáng tạo, tinh thần “7 dám” của mỗi cán bộ, đảng viên và người dân. Đồng thời, công tác tư tưởng phải kịp thời giải quyết những vướng mắc về tư tưởng trong việc thực hiện các nghị quyết mang tính cách mạng, đột phá của Đảng, xóa bỏ mọi nghi ngờ, định kiến, tạo môi trường tâm lý xã hội thuận lợi để mọi nguồn lực được giải phóng và cống hiến.

3.1.4. Quan điểm thứ tư: Phát huy sức mạnh đại đoàn kết và bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa

Nội dung quan điểm nhấn mạnh việc phát huy trí tuệ con người Việt Nam và khối đại đoàn kết toàn dân tộc; kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại; kiên quyết bảo vệ chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ và bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa trên cơ sở luật pháp quốc tế.

Quan điểm này là sự kế thừa những bài học kinh nghiệm sâu sắc từ thực tiễn lịch sử cách mạng Việt Nam. Điều đó đặt ra yêu cầu công tác tư tưởng phải phát huy vai trò tạo nên sự gắn kết khối đại đoàn kết toàn dân tộc và đoàn kết quốc tế sâu rộng trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế. Công tác tuyên truyền, giáo dục phải góp phần xây dựng được thể trận lòng dân vững chắc thông qua việc thấu hiểu và đáp ứng nguyện vọng chính đáng của nhân dân. Trong bối cảnh quốc tế phức tạp, công tác tư tưởng cần giúp người dân nhận thức đúng đắn về mối quan hệ giữa phát triển và an ninh, giữa lợi ích quốc gia và nghĩa vụ quốc tế. Công tác tư tưởng tập trung vào việc tạo ra sự đồng thuận cao trong nhận thức và tư tưởng của toàn Đảng và toàn xã hội, giúp mỗi cán bộ, đảng viên và người dân hiểu mục tiêu của Đảng cũng chính là khát vọng của họ. Khi người dân hiểu rõ sự lựa chọn của mình, họ sẽ trở thành những pháo đài bảo vệ sự lựa chọn đó bền bỉ hơn bất kỳ mệnh lệnh hành chính nào. Khi toàn xã hội tin rằng con

đường đang đi là đúng đắn cho tương lai của chính họ và con em họ, chỉ đạo sẽ trở thành ý chí chung của cả dân tộc.

3.1.5. Quan điểm thứ năm: Xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh

Quan điểm này xác định tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng toàn diện; nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền và sức chiến đấu của Đảng. Chú trọng chất lượng đội ngũ cán bộ tiêu biểu về bản lĩnh và phẩm chất; đẩy mạnh phòng chống tham nhũng, lãng phí và các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”.

Có thể nói, đây là nhiệm vụ “tự soi, tự sửa” của công tác tư tưởng trong nội bộ. Công tác tư tưởng phải trực tiếp tấn công vào chủ nghĩa cá nhân, sự suy thoái về tư tưởng chính trị và đạo đức trong cán bộ, đảng viên. Nó giúp thắt chặt mối quan hệ giữa Đảng với nhân dân thông qua việc phát huy dân chủ một cách thực chất. Một hệ thống chính trị trong sạch là minh chứng sống động nhất, có sức thuyết phục nhất của công tác tư tưởng. Khi cán bộ, đảng viên thực sự là tấm gương về bản lĩnh và uy tín, niềm tin của nhân dân vào Đảng sẽ được củng cố, tạo ra sức mạnh vô địch để thực hiện thắng lợi các mục tiêu mà Đại hội XIV đề ra.

Các quan điểm nêu trên còn gián tiếp đặt ra yêu cầu phải xây dựng được đội ngũ làm công tác tư tưởng trở thành điểm tựa về tinh thần vững chắc cho cán bộ, đảng viên và nhân dân, có đủ khả năng đứng vững trước thách thức của thực tiễn và sự tấn công từ các luận điệu tinh vi của các thế lực thù địch. Người làm công tác tư tưởng là người thấp sáng niềm tin, người đi truyền lửa cách mạng. Bản thân mỗi người phải luôn kiên định, vững vàng thì mới truyền được niềm tin, sự trung thành cho người khác.

3.2. Các giải pháp mang tính đột phá để quán triệt và thực hiện các quan điểm chỉ đạo của Đảng trong công tác tư tưởng

3.2.1. Đổi mới tư duy cả trong lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện công tác tư tưởng

Để thực hiện các quan điểm chỉ đạo trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc với sự bùng nổ của công nghệ số và hội nhập quốc tế sâu rộng, công tác tư tưởng không thể duy trì tư duy cũ kỹ, một chiều mà cần một cuộc cách mạng về tư duy kiến tạo và thích ứng. Theo tác giả Đào Duy Quát “Đổi mới tư

duy là trọng trách vừa là đòi hỏi cấp thiết, tự thân của công tác tư tưởng” (Đào Duy Quát, 2025).

Đổi mới tư duy trước hết là chuyển tư duy tuyên truyền áp đặt một chiều từ trên xuống sang lắng nghe, chia sẻ, dẫn dắt và thuyết phục; từ trạng thái quản lý, giáo dục sang khơi thông, truyền cảm hứng, tạo động lực cho cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám bứt phá vì lợi ích chung. Công tác tư tưởng không chỉ làm nhiệm vụ phổ biến, quán triệt, giáo huấn mà trọng tâm là khơi dậy tinh thần làm chủ, tích cực, sáng tạo tham gia vào đời sống chính trị của đất nước. Văn kiện Đại hội XIV chỉ rõ “Mọi chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước phải thực sự xuất phát từ nhu cầu, nguyện vọng, quyền và lợi ích chính đáng, hợp pháp của nhân dân” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Nếu không lắng nghe, công tác tư tưởng không thể phản ánh được mong muốn, trăn trở, vướng mắc của người dân và doanh nghiệp. Mặt khác, trong thế giới phẳng, thông tin không còn là độc quyền, do đó, công tác tư tưởng phải lấy sự chân thực và tính khoa học làm sức mạnh. Thay vì chỉ tuyên truyền những khẩu hiệu khô khan, cần biến quan điểm chỉ đạo thành những giá trị thực chứng, chứng minh bằng sự phát triển của đất nước và hạnh phúc của nhân dân. Nội dung tư tưởng phải được trình bày dưới dạng những thông điệp hiện đại, ngôn ngữ của thế hệ trẻ, biến lý luận thành những giá trị văn hóa dễ hấp thụ, giàu tính nhân văn. Công tác tư tưởng phải trở thành người bạn đồng hành, giải đáp được những trăn trở của xã hội, từ đó xây dựng niềm tin tự thân thay vì sự chấp hành một cách khiên cưỡng, máy móc.

Đổi mới tư duy còn đòi hỏi công tác tư tưởng phải đủ bản lĩnh để tiếp thu tinh hoa của các học thuyết chính trị hiện đại, những giá trị tiến bộ của nhân loại để làm giàu thêm kho tàng lý luận Mác-xít. Chỉ khi công tác tư tưởng đủ linh hoạt để đổi mới phương thức, đủ sắc bén để đối thoại với các luồng tư tưởng đa chiều, chúng ta mới giữ vững được cái “gốc” kiên định, tạo ra sức mạnh nội sinh đưa dân tộc vững vàng tiến vào tương lai. Công tác tư tưởng phải có những diễn đàn khoa học thực sự dân chủ để tranh luận về những vấn đề mới, khó; phải cổ vũ tinh thần “7 dám” của những người làm công tác tư tưởng.

Bên cạnh đó, cấp ủy các cấp cần xác lập tư duy “số hóa và đa phương thức” trong công tác tư tưởng.

Kỷ nguyên mới đòi hỏi công tác tư tưởng phải chiếm lĩnh được không gian mạng. Phải coi Internet và mạng xã hội là trận địa chính, sử dụng trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn để cá nhân hóa nội dung tuyên truyền.

3.2.2. Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức tiến hành công tác tư tưởng trong kỷ nguyên số

Để hiện thực hoá các quan điểm chỉ đạo trong bối cảnh hiện nay, công tác tư tưởng phải thực hiện một bước chuyển mình mạnh mẽ về cả nội dung lẫn phương thức, hướng tới sự hiện đại, thực tiễn và thuyết phục. Văn kiện Đại hội XIV đã khẳng định: “Trong xây dựng Đảng về tư tưởng, việc truyền bá, giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng có lúc, có nơi còn xơ cứng, giáo điều; nội dung, hình thức tuyên truyền chưa phong phú” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Để khắc phục tình trạng này, về nội dung, cần thoát ly khỏi sự khô khan, giáo điều để chuyển sang những nội dung giàu tính thực tiễn, cập nhật và giải đáp trúng những vấn đề mà xã hội đang quan tâm. Lý luận chỉ có sức mạnh khi nó thâm nhập vào quần chúng. Nếu nội dung công tác tư tưởng cứ mãi là những thuật ngữ chính trị trừu tượng khó hiểu, nó sẽ bị xa rời thực tiễn, không thâm nhập được vào “khối óc” và “trái tim” đối tượng tuyên truyền, giáo dục. Nội dung tuyên truyền không chỉ dừng lại ở lý luận thuần túy mà phải được mã hóa thành những thông điệp gần gũi, gắn liền với lợi ích quốc gia, dân tộc và hạnh phúc của nhân dân. Đặc biệt, cần chú trọng lồng ghép các giá trị văn hóa, đạo đức và khát vọng vươn mình của dân tộc vào trong từng bài giảng, bài viết, làm cho lý luận trở nên mềm mại và dễ thấm thấu hơn. Nội dung tuyên truyền giáo dục cũng đòi hỏi sự cá nhân hóa, mỗi đối tượng cần có những thông điệp khác nhau, thông điệp dành cho trí thức phải khác với công nhân, sinh viên hay nông dân. Trên mặt trận đấu tranh tư tưởng thay vì chỉ trích cực đoan các quan điểm sai trái, hãy dùng số liệu kinh tế, sự thật lịch sử và so sánh quốc tế để chứng minh tính đúng đắn của con đường mà Đảng và nhân dân ta đã lựa chọn.

Về phương thức, giải pháp đột phá chính là chuyển từ tuyên truyền một chiều sang tương tác đa chiều trên nền tảng số. Công tác tư tưởng cần chủ động sử dụng các phương tiện truyền thông hiện đại

như mạng xã hội, podcast, video ngắn và ứng dụng trí tuệ nhân tạo để lan tỏa thông tin. Thay vì những buổi học tập nghị quyết theo một hình thức nhàm chán, nên áp dụng các hình thức như tọa đàm trực tuyến, thi trắc nghiệm trên App và sử dụng các hình ảnh đồ họa (infographic) để tối ưu hóa khả năng tiếp nhận của người nghe. “Trong thời đại số, việc đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy lý luận chính trị cần gắn với ứng dụng công nghệ, như tổ chức các khóa học trực tuyến, diễn đàn trao đổi, hay hệ thống học tập chính trị qua nền tảng số” (Phạm Văn Đức, 2026).

Phương thức hiệu quả nhất của công tác tư tưởng chính là thuyết phục bằng thực tiễn và nêu gương. Khi mỗi cán bộ, đảng viên là một hình mẫu về sự kiên định và đổi mới, niềm tin của quần chúng sẽ được củng cố vững chắc. Sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa nội dung sâu sắc và phương thức hiện đại sẽ biến công tác tư tưởng thành sức mạnh tinh thần to lớn, khơi dậy tinh thần yêu nước và ý chí tự chủ, tự tôn, tự lực, tự cường, tự hào của toàn dân tộc trong kỷ nguyên mới.

3.2.3. Tiếp tục sắp xếp, kiện toàn tổ chức bộ máy theo hướng chuyên nghiệp, tinh nhuệ và hiệu quả trong thực hiện chính quyền ba cấp

Việc sắp xếp, kiện toàn bộ máy công tác tư tưởng là giải pháp mang tính nền móng, đảm bảo cho các quan điểm chỉ đạo được vận hành bởi một hệ thống nhân sự tinh gọn, thống nhất và hiệu lực. Trong kỷ nguyên mới, bộ máy này không chỉ làm nhiệm vụ tham mưu, quản lý mà phải trở thành trung tâm truyền thông chính trị và quan hệ công chúng của Đảng.

Vừa qua, các cơ quan chuyên trách tiến hành công tác tư tưởng đã được sắp xếp, kiện toàn theo nguyên tắc tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Tuy nhiên, việc hợp nhất cơ quan tuyên giáo và dân vận mới giảm được đầu mối, tổ chức bên trong còn chồng chéo, một số nơi mới sáp nhập một cách cơ học, chưa có sự điều phối, hoạt động nhịp nhàng. Thực hiện Kết luận 210 - KL/TW của Bộ Chính trị, trong thời gian tới cần tiếp tục sắp xếp lại bộ máy bên trong của ban tuyên giáo và dân vận cấp ủy các cấp để vừa khắc phục sự quá tải do phụ trách quá nhiều lĩnh vực, vừa phải bao quát được các mặt trận mới,

đặc biệt là không gian mạng. Cần đưa chức năng tham mưu các lĩnh vực văn hóa, khoa giáo về các đảng bộ thuộc chính phủ để các tổ chức này vừa thực hiện lãnh đạo trong phạm vi ngành, vừa thực hiện chức năng tham mưu và tổ chức thực hiện các nghị quyết thuộc ngành, lĩnh vực mình phụ trách bảo đảm sự thống nhất và xuyên suốt. Cơ quan tuyên giáo và dân vận trở thành trung tâm truyền thông chính trị của Đảng chỉ tập trung làm công tác lý luận, tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, quan hệ công chúng của Đảng và xử lý khủng hoảng truyền thông mới bảo đảm tính chuyên nghiệp và hiệu quả. Bên cạnh đó, bộ máy công tác tư tưởng từ Trung ương đến địa phương cần được tổ chức theo hướng kết nối liên thông cả về quy chế làm việc và hạ tầng số để hình thành mạng lưới phản ứng nhanh trước các diễn biến tư tưởng. Việc sắp xếp này không đơn thuần là cắt giảm nhân sự, mà là tái cấu trúc để hình thành các bộ phận chuyên trách mạnh về phân tích dự báo, tác chiến thông tin và sáng tạo nội dung số, thay vì chỉ tập trung vào các công việc hành chính, hội họp truyền thống.

Giải pháp này đòi hỏi sự đổi mới trong cơ chế vận hành và phối hợp. Bộ máy công tác tư tưởng của Đảng phải là hạt nhân, kết nối chặt chẽ với các cơ quan nhà nước, đoàn thể và các chuyên gia, trí thức để tạo ra sức mạnh tổng hợp trong công tác tư tưởng. Cần xây dựng cơ chế chỉ đạo thống nhất, xuyên suốt từ Trung ương đến các chi bộ, đảm bảo đường lối, chủ trương của Đảng được truyền tải chính xác, kịp thời, không bị khúc xạ hay suy giảm cường độ qua các cấp trung gian. Việc kiện toàn cũng gắn liền với việc phân định rõ chức năng, nhiệm vụ, tránh tình trạng chồng chéo hoặc bỏ trống địa bàn.

Kiến toàn bộ máy phải đi đôi với việc hiện đại hóa điều kiện làm việc. Một bộ máy công tác tư tưởng mạnh trong kỷ nguyên mới không thể thiếu các trung tâm điều hành thông tin, các phòng “tác chiến số” với trang thiết bị hiện đại. Khi bộ máy được sắp xếp khoa học, vận hành trơn tru trên nền tảng công nghệ và nhân sự tinh nhuệ, nó sẽ trở thành bộ não chỉ huy sắc bén, giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng trước mọi khó khăn, thách thức.

3.2.4. Xây dựng đội ngũ cán bộ tư tưởng ngang tầm nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới

Để thực hiện các quan điểm chỉ đạo của Đảng,

bên cạnh bộ máy tinh gọn, còn đòi hỏi đội ngũ cán bộ tư tưởng phải là những người tiên phong trong việc chuyển hóa những quan điểm của Đảng thành sức mạnh tinh thần trong quần chúng. Nâng tầm đội ngũ cán bộ tư tưởng trong kỷ nguyên mới không chỉ là việc bồi dưỡng kiến thức lý luận thuần túy, mà là quá trình đào tạo nên những người kiến tạo và lan tỏa niềm tin, có bản lĩnh chính trị vững vàng, am hiểu công nghệ và sắc bén trong tư duy chiến lược. Người làm công tác tư tưởng trong kỷ nguyên mới phải là những chuyên gia tư tưởng chứ không phải là những cán bộ tuyên truyền đơn thuần. Cán bộ tư tưởng phải hiểu về kinh tế, công nghệ, ngoại giao và tâm lý học để có tư duy nhanh nhạy, sắc bén và sáng tạo.

Trước hết, giải pháp đột phá là chuẩn hóa và hiện đại hóa năng lực chuyên môn. Cán bộ tư tưởng hiện nay không thể chỉ giỏi nói và viết theo lối mòn, mà phải tinh thông về kinh tế, pháp luật, văn hóa và đặc biệt là công nghệ thông tin. Họ cần được đào tạo để trở thành những chuyên gia phân tích dữ liệu dư luận, biết sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) và các nền tảng số để dẫn dắt thông tin. Nâng tầm đội ngũ còn là chuyển từ tư duy người truyền đạt sang tư duy người đối thoại, có đủ trình độ lý luận và thực tiễn để tranh luận sòng phẳng, thuyết phục các tầng lớp trí thức, giới trẻ và cả những người có quan điểm khác biệt.

Một vấn đề hết sức quan trọng là phải xây dựng cơ chế bảo vệ cán bộ tư tưởng dám nói thẳng, nói thật, dám đấu tranh với những biểu hiện suy thoái, tiêu cực. Cán bộ tư tưởng phải là những người thực hành đạo đức cách mạng nghiêm túc nhất. Sự khốp nói giữa nói và làm của đội ngũ này chính là vũ khí sắc bén nhất để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Bên cạnh công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, cần có chính sách thu hút được những người có tâm, có tầm, những chuyên gia giỏi ở nhiều lĩnh vực tham gia vào công tác tư tưởng. “Cùng với đó, mỗi cán bộ làm công tác tư tưởng phải không ngừng nỗ lực, rèn luyện nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ lý luận, khả năng tư duy, phương pháp giải quyết vấn đề tư tưởng nảy sinh, phải thực sự say mê, tâm huyết với nghề, luôn hướng về cơ sở, bám sát thực tiễn và gần bó mật thiết với nhân dân, đặc biệt là làm tốt công tác nêu gương” (Nguyễn Trọng Nghĩa, 2025). “Tăng cường phát huy vai trò của những người nổi tiếng, có sức ảnh hưởng lớn trên không gian mạng (các văn

nghệ sỹ, trí thức...) trong việc lan tỏa thông tin tích cực, chính thống và tham gia đấu tranh phản bác thông tin xấu độc, các quan điểm sai trái, thù địch trên internet, mạng xã hội” (Lê Hải Bình, 2024) sẽ giúp đội ngũ cán bộ chuyên trách có thêm nguồn lực mạnh mẽ. Khi đội ngũ cán bộ tư tưởng được nâng tầm cả về trí tuệ và tâm thế, họ sẽ thực sự là những chiến sỹ trung thành, tinh nhuệ trên mặt trận tư tưởng, là những người mở đường sáng tạo cho sự nghiệp phát triển dân tộc trong kỷ nguyên mới.

3.2.5. Tiến hành chuyển đổi số mạnh mẽ và toàn diện trong công tác tư tưởng

Để nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, chuyển đổi số phải được xem là một giải pháp đột phá, mang tính chiến lược xuyên suốt trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Chuyển đổi số trong công tác tư tưởng không chỉ là việc mua sắm trang thiết bị hay số hóa văn bản, mà là một cuộc cách mạng về phương thức xác lập niềm tin và định hướng dư luận trong kỷ nguyên số.

Bên cạnh việc đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số vào đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, trọng tâm của chuyển đổi số là xây dựng hệ sinh thái số đa dạng, từ việc phát huy tác dụng của App “Sổ tay đảng viên điện tử”, chatbox để tích hợp học tập chính trị với giải đáp, đối thoại, đến việc phát triển các kênh truyền thông chính thống trên các nền tảng xuyên biên giới. Hệ sinh thái số về tư tưởng, chính trị không chỉ là các trang web chính thống, mà phải chiếm lĩnh các mạng xã hội lớn với các nội dung sáng tạo, hấp dẫn. Chủ động ứng dụng công nghệ dữ liệu lớn và các hệ thống giám sát thông tin để nắm bắt kịp thời những biến động của dư luận xã hội, các “điểm nóng” tư tưởng hay các luận điệu xuyên tạc của thế lực thù địch ngay từ khi mới manh nha. Trí tuệ nhân tạo và Big Data có thể giúp phân tích tâm lý, dư luận xã hội để đưa ra những nội dung tư tưởng phù hợp với từng nhóm đối tượng, thay vì tuyên truyền cho đám đông. Từ đó, công tác tư tưởng có thể chuyển từ trạng thái bị động, chạy theo sự vụ sang chủ động dẫn dắt, đưa ra các định hướng chính xác, kịp thời để bảo vệ nền tảng tư tưởng một cách khoa học và hiệu quả nhất. Thay thế dần các bài học lý luận chính trị khô khan, các buổi học nghị quyết của Đảng, các bài thu hoạch, kiểm tra chính trị bằng bằng hệ thống E-learning

và các ứng dụng (App) để tiết kiệm thời gian, chi phí và đánh giá thực chất hơn.

4. Kết luận

Quan điểm chỉ đạo của Đảng không chỉ là sợi chỉ đỏ xuyên suốt trong kỷ nguyên phát triển mới mà còn đóng vai trò là kim chỉ nam, có mối quan hệ hữu cơ, mật thiết đối với công tác tư tưởng trong bối cảnh hiện nay. Việc thực hiện “bốn kiên định”, khơi dậy khát vọng phát triển, phát huy sức mạnh đại đoàn kết dân tộc, xây dựng Đảng tiêu biểu về đạo đức và văn minh là nền tảng vững chắc nhất để hiện thực hóa hai mục tiêu “100 năm” như Văn kiện Đại hội XIV đã xác định.

Quan triệt và thực hiện các quan điểm chỉ đạo của Đảng, công tác tư tưởng phải tiến hành đồng bộ các giải pháp mang tính cách mạng và đột phá. Chỉ khi các giải pháp này được thực thi quyết liệt, các quan điểm chỉ đạo của Đảng mới có thể thấm sâu vào nhận thức, bồi đắp tình cảm và biến thành hành động tự giác của mỗi cấp ủy, cán bộ tư tưởng và từng đảng viên. Đó chính là chìa khóa để xây dựng một thế trận lòng dân vững chắc, bảo vệ vững chắc thành quả cách mạng và đưa đất nước phát triển bền vững trên con đường đã chọn./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Đảng Cộng sản Việt Nam (2007). *Văn kiện hội nghị Ban Chấp hành trung ương khóa X về công tác tư tưởng, lý luận, báo chí trong tình hình mới*. Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2026). *Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*. Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật, T.1, tr. 82, 83, 121, T.2, tr.223.
- Đào Duy Quát. (2025). *Công tác tư tưởng và những vấn đề đặt ra với công tác tư tưởng trong thời kỳ phát triển mới của đất nước*. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật. tr.82.
- Lê Hải Bình (2024). “Yêu cầu đối với công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới”. *Tạp chí Lý luận chính trị*. <https://lyluanchinhtri.vn/yeu-cau-doi-voi-cong-tac-bao-ve-nen-tang-tu-tuong-cua-dang-trong-tinh-hinh-moi-6159.html>
- Nguyễn Trọng Nghĩa. (2025). “Ngành tuyên giáo và dân vận thực hiện bước chuyển mình chiến lược, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong kỷ nguyên phát triển giàu mạnh và thịnh vượng của dân tộc”. *Tạp chí Cộng sản*. https://tapchicongsan.org.vn/media-story/-/asset_publisher/V8hnp4dK31Gf.
- Phạm Văn Đức (2026). “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác tư tưởng trong kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc”, *Tạp chí lý luận chính trị*. <https://lyluanchinhtri.vn/tang-cuong-su-lanh-dao-cua-dang-doi-voi-cong-tac-tu-tuong-trong-ky-nguyen-phat-trien-moi-cua-dan-toc-11440.html>.